

Tweede Bestuursrapportage 2018

Colofon

Tweede bestuursrapportage 2018

Uitgave

Gemeente Utrecht

Drukwerk

Repro RICOH NEDERLAND

Informatie

Gemeente Utrecht

Bestuurs- en concernstaf
Financiën en Control
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
www.utrecht.nl/begroting
finutrecht@utrecht.nl

Voorwoord

Raadsvoorstel 2018, nummer 110

Utrecht, 13 september 2018

Voor u ligt de Tweede Bestuursrapportage 2018 van de gemeente Utrecht. Met deze bestuursrapportage informeren wij u over de verwachte afwijkingen per 1 juli 2018 in de uitvoering van de beleidsvoornemens, zoals opgenomen in de door uw gemeenteraad vastgestelde Programmabegroting 2018. In de Voorjaarsnota 2018 hebben wij al gerapporteerd over de verwachte stand per 1 april 2018.

In deze bestuursrapportage gaan wij in op de stand van zaken per programma, waarbij wij onder andere aangeven welke afwijkingen wij verwachten voor 2018. Verder geven wij inzicht in de stand van zaken van de uitvoering van grote investeringsprojecten, de grondexploitaties, de wijkambities en de bedrijfsvoering van de gemeente Utrecht.

De secretaris
G. Haanen

De burgemeester
J.H.C. van Zanen

Inhoudsopgave

Majeure ontwikkelingen per 1 juli 2018.....	7
Rapportage per programma.....	7
Investerings	15
Peilstok grondexploitaties.....	21
Totaalbeeld grondexploitaties	21
Grondexploitatie Leidsche Rijn	21
Grondexploitatie Stationsgebied	21
Grondexploitatieprojecten Bestaande Stad.....	22
Stand van zaken wijkactieprogramma's 2018.....	23
Bedrijfsvoeringsinformatie.....	25
Bijsturingsvoorstellen	27

Majeure ontwikkelingen per 1 juli 2018

Rapportage per programma

In onderstaande tabel laten wij per programma de verwachte uitkomst per 31 december 2018 zien. We lichten hier de financiële afwijkingen groter dan 0,5 miljoen euro of groter dan 10% van het totale programmabudget toe. Dit lichten we vervolgens per prestatiedoelstelling toe, waarbij we een ondergrens van 0,1 miljoen euro hebben gehanteerd.

De afwijkingen ten opzichte van de actuele Begroting 2018 (waarin dus de besluitvorming over de Eerste Bestuursrapportage 2018 en de Voorjaarsnota 2018 is verwerkt) leiden tot het verwachte resultaat bij de Verantwoording 2018. Dit beeld is exclusief bestedings- en dekkingsvoorstellen en exclusief de grondexploitaties.

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties lichten wij in het hoofdstuk peilstok grondexploitatie toe.

Programma	X € 1.000 verwacht rekening- resultaat
Bewoners en bestuur	-1.260
Stedelijke ontwikkeling	0
Duurzaamheid	0
Bereikbaarheid	1.863
Openbare ruimte en groen	300
Economie	700
Werk en Inkomen	-4.855
Onderwijs	0
Maatschappelijke Ondersteuning	0
Jeugd	0
Volksgezondheid	0
Veiligheid	0
Cultuur	0
Sport	0
Vastgoed	-3.350
Algemene middelen en onvoorzien	3.590
Overhead	-550
Totaal	-3.560

Bewoners en Bestuur

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	X € 1.000	
	verwacht rekening- resultaat	incidenteel/ structureel
Subdoelstelling 3.1 Bewoners zijn vroegtijdig en op maat betrokken en krijgen ruimte om de stad en de samenleving te verbeteren	-100	S
Subdoelstelling 3.2: De kwaliteit van de dienstverlening aan bewoners is adequaat.	-1.160	S/I
Totaal	-1.260	

Subdoelstelling 3.1: Bewoners zijn vroegtijdig en op maat betrokken en krijgen ruimte om de stad en de samenleving te verbeteren

Op basis van de uitslag bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 is het aantal fracties in de raad met twee toegenomen (van tien naar twaalf). Volgens de "Verordening op de financiële bijdrage aan fracties gemeente Utrecht" ontvangt elke fractie van gemeentewege een subsidie ter dekking van de kosten die de fractie maakt voor ondersteuning van haar werkzaamheden. Voor de extra fractiebijdragen is echter geen budget beschikbaar. Dat leidt tot een verwacht negatief resultaat van 0,1 miljoen euro.

Op 8 maart jl. heeft de gemeenteraad unaniem motie 2018/37 aangenomen, waarin de rekenkamer wordt verzocht om een onderzoek te doen naar de Uithoflijn. De rekenkamer is inmiddels in samenwerking met de Randstedelijke Rekenkamer met de uitvoering van het onderzoek begonnen. Mogelijk leidt de inhuur van specifieke expertise op dit terrein tot extra kosten. Deze zullen in eerste instantie zoveel mogelijk gedekt worden uit de reguliere budgetten. Het risico op een budgetoverschrijding is echter aanwezig. De raad is hierover reeds in maart 2018 geïnformeerd door middel van een brief van de voorzitter van de rekenkamer, waarin wordt verzocht om een budgetoverschrijding te accorderen. De raad heeft in haar vergadering van 26 april 2018 besloten hiermee in te stemmen.

Subdoelstelling 3.2, de kwaliteit van de dienstverlening aan bewoners is adequaat

Prestatiedoelstelling P3.2.1 Leveren van een betrouwbaar, actueel en juist bestand van persoonsgegevens (-0,5 miljoen euro)

We verwachten hogere lasten dan begroot op het exploitatiebudget van verkiezingen (0,200 miljoen euro). Het faciliteren en organiseren van verkiezingen is een structurele taak waar jaarlijks in de exploitatiebegroting een structureel budget beschikbaar voor is.

We komen niet uit met dit beschikbare budget. Ook de reserve Verkiezingen die in voorgaande jaren als buffer gold is in 2017 volledig uitgeput. De uitputting is ontstaan door de structurele overschrijding en hogere kosten in 2017 ter voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. In 2018 maken we ook voorbereidende kosten voor de gecombineerde verkiezingen Provinciale Staten en Waterschap in maart 2019.

Bij het onderdeel burgerzaken verwachten wij 0,300 miljoen hogere lasten dan begroot.

Ondanks de verwachte afname in aanvragen reisdocumenten, is er in 2018 voornamelijk geen merkbare krimp van het totale werk van Burgerzaken. Er zijn minder baliewerkzaamheden, maar meer werk verschuift naar de back-office: huisbezoeken, juist vaststellen identiteit en het tegengaan van ID-fraude.

Prestatiedoelstelling P3.2.2 Geven van duidelijke en eenduidige informatie aan bewoners (-0,66 miljoen euro)

Een nadeel van 0,660 miljoen euro op dit onderdeel wordt veroorzaakt door de ingezette capaciteit door het Klant Contact Centrum (KCC) om aan de vraag van de burger te kunnen voldoen. De vraag lijkt zich steeds meer naar andere kanalen uit te breiden (webcare/chat), wat zorgt voor meerdere taken ten opzichte van de basisdienstverlening van het KCC.

Stedelijke Ontwikkeling

Geen majeure ontwikkelingen

Duurzaamheid

Geen majeure ontwikkelingen

Bereikbaarheid

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	verwacht rekening- resultaat	X € 1.000
		incidenteel/ structureel
Subdoelstelling 1.3 Auto- en fietsparkeervoorzieningen dragen bij aan een aantrekkelijke, leefbare en bereikbare stad	1.662	I
Subdoelstelling 1.3 Auto- en fietsparkeervoorzieningen dragen bij aan een aantrekkelijke, leefbare en bereikbare stad	201	S
Totaal	1.863	

We verwachten bij parkeren in 2018 een voordeel van 1,863 miljoen euro waarvan 0,201 miljoen euro structureel.

Verbijzondering	Bedrag	X € 1.000
		Incidenteel/ Structureel
Fietsmaatregelen	600	I
Investering pin-terminals	604	I
Baten openbare garages	201	S
Vertraging projecten	196	I
Efficiëntere aanpak weesfietsen en handhaving	146	I
Materiële lasten	116	I
Totaal	1.863	

Dit wordt veroorzaakt door de volgende factoren:

Een aantal maatregelen (fietsparkeren centrum, positieve en stimulerende fietsparkeermaatregelen en het amendement binnenstad/voetgangersgebied) worden beperkt uitgevoerd. Dit komt voornamelijk doordat het lastig is om geschikte nieuwe locaties te vinden voor fietsenstallingen, fietsklemmen en fietsnietjes en doordat contractonderhandelingen met partijen voor huur van nieuwe fietsenstallingen veel tijd in beslag nemen en er een capaciteitsknelpunt is op het gebied van geschikte projectleiders. Daartegenover zijn de lasten van de bewegwijzeringsborden en het beheer en huur van Mariaplaats hoger dan begroot. Per saldo leidt dit tot een incidenteel voordeel van 0,600 miljoen euro.

Volgens de Europese wetgeving zal de veiligheidscertificering van pin-terminals in de parkeerautomaten pas eind 2019 verlopen waardoor pin-terminals niet in 2018 vervangen hoeven te worden. Hierdoor vallen de begrote kapitaallasten in 2018 vrij (0,604 miljoen euro incidenteel).

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een stijging van de baten van de openbare parkeergarages, maar de stijging is hoger dan verwacht. Met name het aantal verkochte abonnementen bij parkeergarage Vaartsche Rijn is toegenomen. Bij een blijvende voortzetting van deze trend leidt dit tot een structureel voordeel van 0,201 miljoen euro.

Een aantal projecten (vervanging sprinklerinstallaties, onderhoud parkeerautomaten en belparkeren) hebben in 2018 door uiteenlopende oorzaken vertraging opgelopen. Deze projectlasten schuiven door naar 2019. In 2018 leidt dit tot een incidenteel voordeel van 0,196 miljoen euro.

De aanpak van weesfietsen heeft efficiënter plaatsgevonden. Per 1 februari 2018 is minder inzet van voertuigen en handhaving in de 14 dagen gebieden nodig. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van 0,146 miljoen euro.

Tot slot zijn de materiële kosten lager dan begroot. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van 0,116 miljoen euro.

Verder merken wij op dat de parkeergarage aan het Jaarbeursplein in september 2018 in gebruik wordt genomen. Wij verwachten dat het project binnen het beschikbaar gestelde krediet zal worden gerealiseerd en mogelijk afgesloten wordt met een positief financieel resultaat. Als dit aan de orde is, heeft dit een gunstig effect op de parkeerexploitatie. In de jaarverantwoording 2018 rapporteren wij hierover. Zie ook de paragraaf Investerings, onderdeel 'uitvoering grote investeringsprojecten'.

Eind 2017 hebben wij een onderhoudsvoorziening gevormd van 0,857 miljoen euro voor achterstallig onderhoud van parkeergarages Tuinstraat/Boekhoven. De aanbesteding van dit project neemt meer tijd in beslag, waardoor de uitvoering van de werkzaamheden later zal plaatsvinden in 2018 en 2019. Dat betekent dat er in 2018 minder lasten aan de onderhoudsvoorziening worden onttrokken.

Openbare ruimte en groen

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	verwacht rekening- resultaat	X € 1.000
		incidenteel/ structureel
subdoelstelling 1.2 Het afval- en hemelwater wordt veilig en milieuvriendelijk afgevoerd en de waterkwaliteit is goed	700	I
Subdoelstelling 2.1 Handhaven algemene regelgeving en voorschriften vergunningen	-400	I
Totaal	300	

1.2 Rioolheffing

Door een sterkere stijging van het aantal betalende riolheffing dan geprognosticeerd bij de tariefopstelling 2018 verwachten we in 2018 een voordeel op de opbrengsten uit riolheffing van 0,7 miljoen euro.

2.1 Reclame in de openbare ruimte

In 2018 is er een drietal aanbestedingen gepland voor plaatsing van reclame in de openbare ruimte. Het gaat dan om haltevoorzieningen en losstaande reclamevitines, reclamemast langs de A2 en lichtmastreclame. De gunning van de aanbestedingen van de eerste twee onderdelen hebben inmiddels plaatsgevonden en deze concessies zullen vanaf 2019 inkomsten genereren.

De aanbesteding van de lichtmastreclame zal in oktober plaatsvinden.

De omvang, de complexiteit en de juridische procedures van de aanbestedingen zorgen voor een langere doorlooptijd van de definitieve gunningen. Daarnaast zorgen de transitiefase en marktomstandigheden voor minder inkomsten in 2018.

Naar verwachting wordt er in 2018 een tijdelijk tekort op dit product verwacht van 0,4 miljoen euro.

Economie

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	verwacht rekening- resultaat	X € 1.000
		incidenteel/ structureel
Onderbesteding LEF	700	I
Totaal	700	

Lokaal Economisch Fonds

We verwachten dat dit jaar het begrote bedrag van 1,9 miljoen euro van het Lokaal Economisch Fonds (LEF) niet volledig wordt besteed. De LEF- subsidie kan tot eind 2018 worden aangevraagd en de banen kunnen tot en met 2020 worden gerealiseerd. De aanvragen voor subsidie vanuit het LEF zijn gemiddeld kleiner dan bij de start van het fonds in 2015. Alhoewel het aantal aanvragen hoger is dan in de begin periode, is hierdoor het totaal gevraagde subsidiebedrag lager. Hiermee wordt de trend van de afgelopen jaren doorgezet, zoals ook geschetst in de LEF-monitor die in maart 2018 naar de gemeenteraad is gestuurd. Na de zomer start een laatste communicatiecampagne om potentiële aanvragers te wijzen om gebruik te maken van het LEF. De lasten van deze subsidies komen deels ten laste van 2019 en 2020. De uiteindelijke verwachte onderbesteding op de middelen van het Lokaal Economisch Fonds in 2018 is 0,700 miljoen euro

Werk en Inkomen

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	X € 1.000	
	verwacht rekening- resultaat	incidenteel/ structureel
2.1 Utrechters werken of participeren naar vermogen en zijn zelfredzaam	618	I
3.1 Elke Utrechter die daar recht op heeft ontvangt een bijstandsuitkering	-4.455	I
Voormalig personeel (meerdere doelstellingen)	-793	I
Wigo4it (meerdere doelstellingen)	-225	I
Totaal	-4.855	

2.1 Utrechters werken of participeren naar vermogen en zijn zelfredzaam

Op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2018 en de uitstroom uit de Wsw over de eerste vijf maanden verwachten we op het rijksbudget circa 0,2 miljoen euro over te houden. Naast deze rijksbijdrage is vanuit de algemene middelen 2,1 miljoen euro beschikbaar. Na de besluitvorming over het Ondernemingsplan UW is hiervan in 2018 nog een bedrag van 0,140 miljoen euro niet ingezet. Dit restant is beschikbaar voor risico's die samenhangen met de uitvoering van het ondernemingsplan. Omdat een deel van het budget bestuursakkoord statushouders bestemd is voor 2019 verwachten we voor resultaatbestemming een onderbesteding van 0,278 miljoen euro.

3.1 Elke Utrechter die daar recht op heeft ontvangt een bijstandsuitkering

Onze werkzoekenden profiteren steeds meer van de aantrekkende economie. Onze inspanningen, zoals onder andere de BUIG Impulslijnen en Mooi Matchen, om meer mensen naar werk te begeleiden of meer te laten participeren, werpen nu ook hun vruchten af. In de eerste helft van 2018 is ons bijstandsbestand dan ook gedaald. Desondanks verwachten wij op basis van de huidige inzichten een tekort op het Inkomensdeel BUIG na vangnetberekening van 11,651 miljoen euro. Dit ontstaat door het verdeelmodel BUIG wat zeer negatief uitpakt voor onder andere de gemeente Utrecht.

In de Voorjaarsnota 2017 is ter dekking een bedrag van 6,700 miljoen euro beschikbaar gesteld. Daarnaast is er in 2018 een incidentele meevaller van 0,496 miljoen euro door de financiële afwikkeling van eerdere jaren bijstand voor zelfstandigen (BBZ). Er resteert per saldo een tekort van 4,455 miljoen euro. Dit saldo bestaat uit hogere baten vanwege een hoger budget, maar wel een lager vangnetbedrag. Aan de andere kant zijn er hogere lasten door een hogere uitkering van vakantiegeld dan geprognosticeerd. Ter dekking van dit tekort staat er in het programma Algemene Middelen een bedrag van 4,000 miljoen euro (Stelpost BUIG). Het totale tekort in de programmabegroting is daarmee 0,455 miljoen euro.

Voormalig personeel

Door de kosten van overplaatsbaren en voormalig personeel uit eerdere reorganisatie ontstaat een tekort van 0,937 miljoen euro. Aan de andere kant zorgen enkele overige posten voor een voordeel van 0,144 miljoen euro. Voor de kosten van overplaatsbaren en voormalig personeel staat er een dekking vanuit de reserve Werk en Inkomen van 0,356 miljoen euro tegenover, zodat het resultaat na verwerking van dit dekkingsvoorstel 0,437 miljoen euro bedraagt.

Wigo4it (meerdere doelstellingen)

Zoals ook gemeld in de Voorjaarsnota 2017 hebben we in 2018 een tekort bij de contributie Wigo4it van 0,225 miljoen. Hier staat een dekking vanuit de reserve Werk en Inkomen tegenover.

Onderwijs

Geen majeure ontwikkelingen

Maatschappelijke Ondersteuning

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	X € 1.000	
	verwacht rekening- resultaat	incidenteel/ structureel
Subdoelstelling 1.1 Aanvullende ondersteuning	-800	S/I
Subdoelstelling 1.1 Centrumgemeentetaken	800	I
Totaal	0	

Het verwachte resultaat bij het programma Maatschappelijke Ondersteuning is nul.

We zien een toename van de lasten bij de aanvullende ondersteuning met name door een groei van het regiovervoer, de woningaanpassingen en de hogere tarieven voor de Hulp bij het Huishouden (HbH). De nieuwe (hogere loonschaal) voor de HbH in de cao VVT is per 1 april 2018 algemeen bindend verklaard. Hierdoor moeten aanbieders HbH conform deze nieuwe loonschaal uitbetalen. De nieuwe loonschaal en de CAO-loonsverhoging van 4% hebben wij verwerkt in de tarieven HbH.

Het verwachte resultaat bij de centrumgemeente taak wordt veroorzaakt door de loon- en prijscompensatie van de integratie-uitkering die vanaf 2019 structureel wordt doorgezet naar de zorgaanbieders.

Jeugd

Geen majeure ontwikkelingen

Volksgezondheid

Geen majeure ontwikkelingen

Veiligheid

Geen majeure ontwikkelingen

Cultuur

Geen majeure ontwikkelingen

Sport

Geen majeure ontwikkelingen

Gemeentelijk Vastgoed

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	X € 1.000	
	verwacht rekening- resultaat	incidenteel/ structureel
Subdoelstelling 1.1 Gemeentelijk Vastgoed	-2.300	I
Subdoelstelling 2.1 Utrecht heeft kwalitatief goede (multifunctionele) accommodaties waarin verschillende gebruikers naar tevredenheid	-1.050	I
Totaal	-3.350	

Subdoelstelling 1.1, Verkoopstaakstelling

Op dit moment staat er een nog te behalen verkoopstaakstelling van 4,3 miljoen euro. Dit bedrag bestaat uit de taakstelling voor 2018 ad 2,7 miljoen euro en de doorgeschoven taakstelling uit 2017 ad 1,6 miljoen euro. Jaarlijks blijkt dat het realiseren van de verkoopstaakstelling vastgoed weerbarstig is. Dit komt, zoals ook aangegeven in het Meerjaren perspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) 2018 en de raadsbrief van 3 juli 2018 met kenmerk 5469462, doordat een groot aantal gemakkelijk te verkopen panden in voorgaande jaren al verkocht is. Bij de overgebleven panden is sprake van complexe dossiers waarbij vaker dan gedacht vertraging wordt opgelopen. Naar verwachting zal 2,0 miljoen euro worden gerealiseerd in 2018 en het restant ad 2,3 miljoen euro in 2019.

Subdoelstelling 2.1, Multifunctionele Accommodaties (MFA's) en educatieve panden (Vastgoed)

Voor de aanpak van de vier MFA's in Leidsche Rijn (Het Zand, Waterwin, Weide Wereld en Voorn) heeft u een investeringskrediet beschikbaar gesteld om de problemen binnen deze panden op te lossen. De voorbereidingen hiervan zijn inmiddels zover gevorderd dat het komende jaar gestart gaat worden met de daadwerkelijke uitvoering. Zie ook de rapportage investeringsprojecten.

De problemen in deze MFA's staan helaas niet op zichzelf. In meer en mindere mate zijn er vergelijkbare problemen geconstateerd in de andere MFA's binnen de gemeente. Om urgente problemen op te lossen worden in 2018 binnen een aantal panden niet reguliere onderhoudswerkzaamheden gedaan om strikt noodzakelijk aanpassingen uit te voeren zodat het huidige gebruik gewaarborgd kan worden. Hierbij moet veelal gedacht worden aan aanpassingen van de installatietechniek maar ook het aanpakken van beveiligings- en veiligheidspunten. De verwachting is dat dit leidt tot een overbesteding van 1,05 miljoen euro aan extra lasten bij de MFA's en educatieve panden in 2018. De middelen worden specifiek ingezet voor de MFA's: Sportcampus, Cultuurcampus, Hart van Noord en Castellum en de educatieve panden Eerste Oosterparklaan en Domplein 4-5,

Om de problemen in alle MFA's structureel aan te pakken worden de aandachtspunten verder in kaart gebracht. Naar verwachting zullen extra investeringen nodig zijn voor het op peil brengen van de overige MFA's. Wij zullen uw raad in de eerste helft van 2019 informeren over deze verdere inventarisatie en benodigde maatregelen en dekking aan u voorleggen.

Algemene middelen en onvoorzien

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	X € 1.000	
	verwacht rekening- resultaat	incidenteel/ structureel
Incidenteel extra dividend Vitens	140	I
Voordeel financieringsresultaat	400	I
Onroerende zaakbelasting	-950	I
Stelpost BUIG	4.000	I
Totaal	3.590	

Extra dividenduitkering Vitens

De winst over 2017 (en dus ook het in 2018 ontvangen dividend) is voordeliger uitgevallen dan bij begroting voorzien. Dit voordeel is incidenteel. Als gevolg van landelijke bepalingen m.b.t. winstlimitering ('WACC') zal de gemeente de komende jaren rekening moeten houden met belangrijk lagere Vitens-dividenden.

Voordeel financieringsresultaat

Op het financieringsresultaat wordt vooralsnog een voordeel van ruim 0,4 miljoen euro voorzien. In hoofdlijnen valt dit voordeel uiteen in de volgende posten:

Voordelen:

- Ca. 0,9 miljoen voordeel op rentelasten uit kortlopende financiering vanwege gunstige marktomstandigheden (negatieve rente);
- Een incidenteel voordelige post van ruim 0,9 miljoen euro als gevolg van afrekening van belastingrente n.a.v. belastingaanslagen 2008-2016 voor BCF en OB68.

Nadelen:

- Ca. 0,5 miljoen euro hogere rentelasten uit langlopende leningen vanwege geplande aanvullend benodigde financiering;
- Ca. 1,0 miljoen euro nadeel op intern toegerekende rente.

Onroerende zaakbelasting

De prognose van de opbrengst van de OZB laat een negatief resultaat van 1,393 miljoen zien. Dit betreft woningen en niet-woningen. Onderdeel van dit resultaat is een bedrag van 0,443 miljoen aan belastingopbrengsten, waarover op dit moment nog bezwaar of beroep loopt. We verwachten dat dit bedrag alsnog aan de belastinginkomsten kan worden toegevoegd. Daarom is rekening gehouden met een negatief resultaat van 0,950 miljoen.

Stelpost BUIG

In de Voorjaarsnota 2015 is binnen het programma Algemene Middelen voor het jaar 2018 uit behoedzaamheid een stelpost gevormd van 4,0 miljoen euro. De stelpost is gevormd om het verwachte nadeel als gevolg van een nieuw verdeelmodel voor de bijstandsuitkeringen mee af te dekken. Het verwachte nadeel is op het programma Werk en Inkomen gemeld (4,5 miljoen euro), de stelpost in het onderdeel Algemene Middelen valt daarom vrij.

Overhead

Prestatiedoelstelling (nummer en naam)	X € 1.000	
	verwacht rekening- resultaat	incidenteel/ structureel
Interne Bedrijven	-1.000	
Publiekszaken	450	
Totaal	-550	

Bedragen zijn in duizenden euro's

Interne Bedrijven (IB) verwachte overschrijding 1 miljoen euro.

Het verwachte resultaat van IB bestaat uit 1 miljoen euro eigen risico voor verzekeringsschade gebouwen. Het jaar begon voor wat betreft de schadestatistiek al slecht door de voorjaarsstormen. De verwachting is dat dit jaar deze schades verder op lopen waardoor IB 1 miljoen euro (het maximale eigen risico) incidentele extra kosten zal krijgen. In de Voorjaarsnota van 2013 is besloten dit eigen risico niet meer te begroten.

Publiekszaken

Een voordeel van 0,45 miljoen euro wordt veroorzaakt door het niet volledig benutten van het beschikbare automatiseringsbudget en het opleidingsbudget. Ook is ontstane vacatureruimte op sommige "overheadfuncties" vooralsnog niet ingevuld.

Investerings

Uitvoering grote investeringsprojecten 2018

In deze paragraaf bespreken we de ontwikkelingen bij grote investeringsprojecten. Als criterium geldt een door uw gemeenteraad beschikbaar gesteld krediet van 10 miljoen euro of meer, een lange looptijd, de mate van complexiteit en het risicoprofiel.

Programma Stedelijke Ontwikkeling

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project	Project gereed in jaar...	X € 1.000
					Verwachte wijzigingen in geld of planning
Bouw parkeergarage Jaarbeursplein	2015	49.150	49.150	2018	n.v.t.
Parkeergarage en P&R Berlijnplein	2018	17.820	17.820	2019	n.v.t.

Bouw parkeergarage aan het jaarbeursplein

De parkeergarage aan het Jaarbeursplein is bouwkundig gereed en de afbouw bevindt zich in de laatste fase. Voor de geplande ingebruikname in september 2018 zal nog een testfase worden doorlopen. Wij verwachten dat het project binnen het beschikbaar gestelde krediet zal worden gerealiseerd en mogelijk afgesloten wordt met een positief financieel resultaat. De realisatie van het bovenliggende plein is gestart en wordt in september 2018 opgeleverd. De reconstructie van de toeleidende route via de Croeselaan is gestart en zal gereed zijn voorafgaand aan de ingebruikname van de parkeergarage. Het bovenliggend plein en de reconstructie van de Croeselaan zijn onderdeel van de grondexploitatie Stationsgebied.

Parkeergarage en P&R Berlijnplein

De aanbesteding van de realisatie van het gebouw loopt momenteel. Wij verwachten de opdracht na het zomerreces binnen het geautoriseerde bedrag te kunnen verstrekken. De parkeergarage wordt na realisatie door de Utrechtse Vastgoedorganisatie (UVO) in beheer genomen.

Programma Bereikbaarheid

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project	Project gereed in jaar...	X € 1.000
De Uithoflijn onderbouw en omgeving (incl. herinrichting straten, Cranenborgh)	2006	139.061	139.061	2019	
Hoofd fietsroutes incl. filevrij aanvullend	2014	24.781	24.781	2018	
Dafne Schippersbrug	2013	18.462	18.462	2018	
Dichtersbaan (busbaan Kruisvaart)	2013	10.207	10.207	2018	
Westtangent incl. tangentlijn 10	2010	9.617	9.617	2018	

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project	Project gereed in jaar...
HOV Leidsche Rijn (restant busbaan N40, N50, Z50)	2002	8.748	8.748	2018
Busbaan Dichterswijk, incl maatregelen auto en langzaam verkeer (fietsonderdoorgang)	2011	31.137	31.137	2019
busbaan Transwijk (Z90)- exclusief A2 Zuidradiaal	2011	68.802	68.802	2019
Randstadspoor	2002	9.617	9.617	2019
Integrale aanpak NRU	2012	15.100	15.100	2025

Uithoflijn onderbouw

Samen met de provincie Utrecht leggen wij een trambaan aan tussen Utrecht Centraal en Utrecht Science Park De Uithof. De aanleg van de bovenbouw van deze Uithoflijn heeft vertraging opgelopen. De planning is dat in de tweede helft van 2019 de lijn in gebruik genomen kan worden. Een groot deel van de bovenbouw van de trambaan is inmiddels gerealiseerd en in het najaar van 2018 wordt gestart met proefrijden tussen halte Vaartsche Rijn en P+R De Uithof. Ondertussen wordt er gewerkt aan de aansluiting door het stationsgebied, waarna ook hier getest en beproefd kan worden.

De inpassing van de trambaan in de omgeving is nagenoeg helemaal gereed. Wat nog resteert is de herinrichting van de kruising van de Vaartsestraat met de Bleekstraat en de aanleg van een calamiteitenpad over de Oosterspoorbaan Zuid. Met deze werkzaamheden wordt dit najaar gestart en de werkzaamheden worden in het voorjaar van 2019 afgerond. Periodiek wordt u met een uitgebreidere rapportage separaat geïnformeerd over de voortgang van de Uithoflijn.

Voor de aanleg van de onderbouw en omgevingsfactoren zijn verschillende uitvoeringsovereenkomsten opgesteld. De gemeentelijke kosten worden jaarlijks bij de provincie gedeclareerd. De budgetten maken deel uit van het (gezamenlijk) project Uithoflijn en eventuele overschotten op deelprojecten blijven onderdeel van het project (binnen de projectscope). In de prognose van het resultaat op het project Uithoflijn onderbouw is hier rekening mee gehouden.

Hoofdfietsroutes

De top 5 fietsroutes zijn geheel uitgevoerd. Er wordt momenteel gewerkt aan een toeleidende route op het hoofdfietsnetwerk. Dit betreft het aanleggen van een fietspad in de bocht van het Amsterdam Rijnkanaal ter hoogte van de Demkabrug (in voorbereiding). Ook lopen er nog kleinere projecten om paaltjes weg te halen en bochtstralen te verbeteren. Verder zijn er uit deze post bijdragen gedaan aan projecten op of aan hoofdfietsroutes waar sprake is van werk met werk maken. Een voorbeeld hiervan is de herinrichting van het Niftarlakeplantsoen.

Dafne Schippersbrug (voorheen fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal)

Voor dit project resteren nog een paar punten voordat volledige afronding kan plaatsvinden. De aanvaarbepaling van de brugpyloon aan de Oog in Al-zijde zal voor 2019 kunnen worden gerealiseerd nu overeenstemming is verkregen met Rijkswaterstaat over de wijze van uitvoering. Met de kosten van de aanvaarbepaling is rekening gehouden, evenals met een aantal nog noodzakelijke uitgaven zoals de nog lopende juridische procedure met de aannemer, nog enkele resterende werkzaamheden in het kader van overdracht naar beheer, zo nodig inschakeling van deskundigen en het gedeeltelijk in standhouden van de projectgroep. Daarvoor zijn ramingen opgenomen die nog kunnen afwijken, afhankelijk van de duur en uitkomst van deze processen.

Het uiteindelijke projectresultaat wordt geprognoseerd op 6,7 miljoen euro. Bij de Verantwoording 2016 is de ingebrachte storting van 3,9 miljoen euro in de grondexploitatie Victor Hugoplantsoen weer teruggestort in de reserve Bereikbaarheid. In het meerjarenperspectief bereikbaarheid (MPB) 2018 is dit voordeel onderdeel van de herijking van de projecten. In de 1e bestuursrapportage heeft u daarom het oorspronkelijk beschikbaar gestelde budget op dit project verlaagd.

Dichtersbaan (busbaan Kruisvaart)

Het project Dichtersbaan (busbaan Kruisvaart) is randvoorwaardelijk voor de Uithoflijn. Deze busbaan vervangt vanaf 2016 de Adama van Scheltemabaan, die als trambaan onderdeel wordt van De Uithoflijn. De busbaan Dichtersbaan is eind 2015 door de aannemer opgeleverd en inmiddels in gebruik genomen. Oorspronkelijk is op basis van een uitvoeringsovereenkomst in het kader van de Uithoflijn een lumpsum budget van 18,0 miljoen euro beschikbaar gesteld voor dit project. In de 1e bestuursrapportage 2017 is dit budget verlaagd naar 11,0 miljoen euro. Destijds is het voordelig resultaat van 7,0 miljoen euro geormerkt voor de cofinanciering van de OV-systeemsprong (conform raadsbesluit bij het MPB 2015). Tegen de achtergrond van de problematiek Uithoflijn hebben wij de oormerking van dit voordeel later heroverwogen en ingezet als bijdrage voor de dekking van het tekort op de Uithoflijn. U bent daarover geïnformeerd via de raadsbrieven van 22 december 2017 en 31 januari 2018. Bij het opstellen van het MPB 2018 is het projectresultaat geprognosticeerd op 7,8 miljoen euro, dus 0,8 miljoen euro hoger ten opzichte van het eerdere voordeel van 7,0 miljoen euro. In het MPB 2018 is deze 0,8 miljoen euro onderdeel van de herijking van de projecten. In de 1e bestuursrapportage heeft u daarom het oorspronkelijk beschikbaar gestelde budget op dit project opnieuw verlaagd.

Westtangent, inclusief Tangentlijn 10

Zoals al eerder gemeld is de Westtangent gerealiseerd, zowel de eerste (busroute Nieuwegein – Papendorp - Leidsche Rijn – Maarssen) als de tweede fase (Nieuwegein – Papendorp). Voor Tangentlijn 10 (Kanaleneiland – Papendorp – Leidsche Rijn Centrum – Cartesiusweg) en de verbindingen van de HOV-Noordradialen N40 en N50 is het reeds gerealiseerde busplein Leidsche Rijn Centrum in de eerste helft van 2018 overkapt. Daarmee is het (H)OV-rail-knooppunt gereed. Wij verwachten een voordeel nadat de projecten zijn uitgevoerd. Het project wordt gedekt via VERDER subsidie van de provincie. Wij zullen daarom minder declareren.

HOV Leidsche Rijn (restant busbaan N40, N50, Z50)

Het grootste deel van de werkzaamheden is afgerond. In 2018 voeren wij nog enkele afrondende werkzaamheden uit nabij Centruboulevard Leidsche Rijn. Wij verwachten het project in 2018 af te kunnen ronden. Wij prognosticeren een batig resultaat van afgerond 6,3 miljoen euro op de beschikbare subsidie HOV Leidsche Rijn. Met de provincie is afgesproken dat voordeel binnen de subsidievoorwaarden in te zetten op de busbaan Transwijk. Dit is verwerkt in het MPB 2018. In de 1e bestuursrapportage 2018 heeft u daarom het oorspronkelijk beschikbaar gestelde budget op dit project verlaagd.

Busbaan Transwijk (Z80)/Bereikbaarheid stationsgebied en Busbaan Dichterswijk (Z90) inclusief maatregelen auto- en langzaamverkeer (incl. onderdoorgang)

De afronding van het Hoogwaardig Openbaar Vervoer netwerk vordert gestaag. Er ontbreken nog 2 HOV Zuidradialen van het totale netwerk, te weten de Z80 (Busbaan Transwijk) en de Z90 (Busbaan Dichterswijk).

De HOV-radiaal Z80 is inmiddels volop in uitvoering en naar verwachting is deze radiaal in 2019 gereed voor ingebruikname. Dit geldt ook voor de kruising Overste den Oudenlaan – Dr. M.A. Tellegenlaan, het zogenaamde passtuk HOV Z80/Z90.

Voor de allerlaatste nog ontbrekende HOV-schakel over de Dr. M.A. Tellegenlaan en de Van Zijstweg, te weten de HOV-baan Z90, is op 26 april 2018 het Voorlopig Ontwerp Busbaan Dichterswijk (inclusief fietsonderdoorgang Nelson Mandelabrug) en het bestemmingsplan Busbaan Dichterswijk vastgesteld. Vervolgens is voor de vraagspecificatie voor het uitvoeringsontwerp en de realisatie van dit trajectdeel de aanbesteding met 5 geselecteerde marktpartijen op 26 juni 2018 van start gegaan. De verwachting is dat de laatste radiaal in 2019 en 2020 wordt gerealiseerd.

Met de voorgenomen herinrichting van de Van Zijstweg tegelijkertijd met de realisatie van de Busbaan Dichterswijk (HOV-baan Z90) wordt de infrastructuur in het zuidelijke deel van het Stationsgebied binnen de kaders van Slimme routes, Slim regelen, Slim bestemmen aangepast.

Voor de aanleg van de HOV-baan Z90 en het zogenaamde passtuk HOV Z80/Z90 is een tijdelijke omleidingsroute ingesteld. Tegen de tijdelijke omleidingsroute van de bussen is bezwaar aangetekend door omwonenden. Het bezwaar kent geen opschortende werking. De uitspraak op het bezwaar wordt verwacht als de omleidingsroute reeds ruim in gebruik is.

Naast het bezwaar tegen de tijdelijke omleidingsroute is tegen het bestemmingsplan "HOV-baan Dichterswijk" (HOV-baan Z90) beroep aangetekend. In basis richt het beroep zich tegen de verminderde bereikbaarheid en (verkeers)doorstroming als gevolg van het vastgestelde bestemmingsplan en de daaruit voortvloeiende verkeerskundige aanpassingen. De verwachting is dat de Raad van State in het eerste kwartaal van 2019 uitspraak doet. In hoeverre het beroep stand houdt is onzeker.

Ondanks het ingestelde beroep tegen het bestemmingsplan is vooralsnog de verwachting dat de laatste radiaal HOV-baan Z90 in 2019 en 2020 kan worden gerealiseerd. Het bezwaar heeft geen uitwerking op de uitvoering van de HOV-radiaal Z80. Hiervoor is in het verleden een afzonderlijk bestemmingsplan opgesteld.

Wij verwachten beide projecten binnen het totaal van het beschikbare budget te kunnen realiseren.

Randstadspoor

Dit betreft voor de stad nog slechts het spoorverdubbelingstraject Centraal Station – Leidsche Rijn Centrum, nu het gedeelte Houten – UCS gereed is. Voor de realisatie hiervan zijn ProRail en gemeente een projectovereenkomst aangegaan. Met aandacht voor bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie vindt een zorgvuldige inpassing van deze sporen in de (directe) omgeving plaats.

Het deel in Leidsche Rijn tot aan het Amsterdam-Rijnkanaal is inmiddels ook gereed. De uitvoeringswerkzaamheden spoorverdubbeling van het overige deel zijn inmiddels in volle gang en zullen naar verwachting in 2019 worden afgerond. Wij verwachten dat na voltooiing van de maatregelen ten behoeve van het Randstadspoor een voordelig saldo resteert. In het MPB 2018 is dit voordeel onderdeel van de herijking van de projecten. In de 1e bestuursrapportage 2018 heeft u daarom het oorspronkelijk beschikbaar gestelde budget op dit project verlaagd.

Integrale aanpak NRU

In maart 2014 heeft de gemeenteraad besloten de Noordelijke Randweg Utrecht (NRU) op te waarderen op basis van de voorkeursvariant met als randvoorwaarde 2x2 rijstroken en maximaal 80 km/u, zoals beschreven in het keuze document NRU d.d. 31 januari 2014. Onderdeel van de voorkeursvariant zijn drie ongelijkvloerse kruisingen, waarvan ten minste één onderdoorgang.

Vanwege de breed gedragen wens van de commissie Stad en Ruimte en de omwonenden om bij alle pleinen een onderdoorgang te realiseren, is het IPvE/FO modulair opgebouwd. Binnenkort krijgt u hiervoor het raadsvoorstel. In het vierde kwartaal leggen wij u een uitgebreide bestuurlijke rapportage over de voortgang van de NRU. Ter bekorting verwijzen wij u naar de inhoud daarvan.

Programma Openbare ruimte en groen

X € 1.000					
Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project	Project gereed in jaar...	Verwachte wijzigingen in geld of planning
Wal- Kluisuren t/m rak 21	2009	47.600	47.600	2021	
Wal- Kluisuren rak 22	2018	15.000	15.000	2024	

Wal en kluisuren

In 2017 informeerden wij u over de financiële herijking van het project "herstel wal- en kluisuren". Bij de Voorjaarsnota 2017 heeft de raad een extra budget van 12 miljoen euro beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen wij verder werken aan de Oudegracht, Nieuwegracht en het eerste deel van de Kromme Nieuwegracht (tussen Pausdam en Hieronymusplantsoen). Bij raadsbrief over de [Voortgang wal- en kluisuren](#) bent u geïnformeerd over de kostenindicatie voor het tweede gedeelte van de Kromme Nieuwegracht (Hieronymusplantsoen tot Drift). Bij de Voorjaarsnota 2018 is een bedrag van 575.000 euro structureel toegekend vanaf 2021 om de kapitaallasten te dekken voor de werkzaamheden van dit gedeelte. In verband met gewijzigde regelgeving worden de kosten van het project Wal- en kluisuren, gemaakt na 1 januari 2017, geactiveerd na voltooiing van de werkzaamheden.

Programma Onderwijs

X € 1.000

Project	Startjaar	Geautori- seerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project	Project gereed in jaar...	Verwachte wijzigingen in geld of planning
VMBO Vleuterweide/Via Nova	2015	16.800	16.800	2018	Geen wijzigingen
Aanpak MFA's	2016	*	*	2021	Geen wijzigingen
Zwarte Woud 211(De Passie); vervangende nieuwbouw	2017	10.172	10.172	2019	Geen wijzigingen
Burg F Andreaelaan 7 (Bonifatius College) renovatie/vervangende nieuwbouw + 2 gymzalen	2018	*	*	2020	Geen wijzigingen
Internationale School nieuwbouw	2018	*	*	2021	Geen wijzigingen
VO Berlijnplein nieuwbouw voor 1600 leerlingen	2018	*	*	2021	Geen wijzigingen
Totaal		123.434	123.434		

*) Voor de afzonderlijke investeringsbedragen verwijzen wij naar de geheime bijlage behorende bij de programmabegroting 2018

VMBO Vleuterweide/Via Nova

De realisatie van de VMBO school in Vleuterweide (Via Nova College) bevindt zich in de uitvoeringsfase. In kwartaal 4-2018 wordt de school opgeleverd en in gebruik genomen.

Aanpak Multifunctionele accommodaties (MFA's)

Voor de aanpak van de vier MFA's in Leidsche Rijn (Het Zand, Waterwin, Weide Wereld en Voorn) hebben we de haalbaarheidsstudies afgerond zijn we gestart met het opstellen met de programma's van eisen per MFA. In deze haalbaarheidsstudies hebben we de MFA's grondig geanalyseerd op technische-, financiële-, ruimtelijke- en locatieaspecten. In dit proces is intensief samengewerkt met alle partners en gebruikers van de MFA's. We verwachten nog dit jaar de aanbestedingsprocedures te kunnen starten. Daarnaast wordt er gewerkt aan de afronding van sluitende afspraken inzake het functionele gebruik en het beheer per MFA.

Zwarte Woud 211(De Passie); vervangende nieuwbouw

In 2017 zijn de voorbereidingen voor de uitvoering van de renovatie en uitbreiding van de Passie gestart. Begin februari 2018 heeft Evangelisch Bijbelgetrouw Onderwijs De Passie in een design & build contract de renovatie en uitbreiding van VO School De Passie gegund. In 2018 zal de contractant het ontwerp uitwerken en de voorbereiding van de bouw verder vormgeven. De uitvoering begint eind 2018 met het plaatsen van een tijdelijke huisvesting en de sloop van een deel van het bestaande gebouw. De bouw- en renovatiewerkzaamheden zullen aansluitend gebeuren in 2019.

Burg F Andreaelaan 7 (Bonifatius College) renovatie/vervangende nieuwbouw + 2 gymzalen

Voor de zomer 2018 was er helderheid ten aanzien renovatie dan wel vervangende nieuwbouw. De onderzoeken hiervoor zijn reeds gestart. De huidige planning is dat de uitvoeringsfase start in augustus 2019 en in kwartaal 4-2020 de school wordt opgeleverd en in gebruik genomen.

Internationale School nieuwbouw

In mei 2017 hebben de Gemeente Utrecht, Stichting International School Utrecht en Universiteit Utrecht een intentieovereenkomst getekend. In de intentieovereenkomst is vastgelegd gezamenlijk de ruimtelijke, planologische, juridische, financiële en technische haalbaarheid te onderzoeken voor de definitieve huisvesting van de International School voor 1200 leerlingen met sportvoorzieningen op de locatie aan de Cambridgelaan op het USP De Uithof. Het haalbaarheidsonderzoek is samen met de raadsbrief 'definitieve huisvesting internationale school' (kenmerk 420950) op 17 april 2018 aan de raad gestuurd.

VO Berlijnplein nieuwbouw voor 1600 leerlingen

In Leidsche Rijn Centrum Oost zal aan het Berlijnplein in kwartaal 3- 2021 de nieuwe VO school Academie Tien (NUOVO) haar deuren openen. Het project loopt volgens planning en bevindt zich in de definitiefase. Momenteel wordt een bestemmingsplanwijziging voorbereid. Het Programma van Eisen is afgerond en de Europese aanbesteding voor een integraal ontwerpteam loopt. Deze aanbesteding bevindt zich in de gunningsfase en volgens planning zal het definitief ontwerp Q1 2019 gereed zijn. De uitvoeringsfase van de nieuwe school start medio 2019; de oplevering staat gepland kwartaal 3-2021.

Programma Vastgoed

X € 1.000

Project	Startjaar	Geautoriseerde uitgaven	Prognose uitgaven einde project	Project gereed in jaar...	Verwachte wijzigingen in geld of planning
Renovatie Stadhuis	2017	*	*	2019	Geen wijzigingen
Restauratie Domtoren	2016			2024	Geen wijzigingen
Totaal		*	*		

*) Voor de afzonderlijke investeringsbedragen verwijzen wij naar de geheime bijlage behorende bij de programmabegroting 2019

Renovatie Stadhuis

Op 1 juni 2017 is het raadsvoorstel van de kredietaanvraag 'groot onderhoud inclusief duurzaamheidsmaatregelen en tijdelijke huisvesting gebruikers stadhuis' vastgesteld. Daarbij is ervoor gekozen om de werkzaamheden aan de binnen- én buitenkant in één bouwstroom uit te voeren. Voor de investeringskosten van de inrichting en de reservering voor het groot onderhoud aan de binnenzijde van het stadhuis is het budget bij de integrale afweging in de Voorjaarsnota 2017 vastgesteld.

In kwartaal 1-2018 is een aannemer geselecteerd voor de renovatie. De omgevingsvergunning voor het groot onderhoud en de inrichting zijn inmiddels afgegeven. De uitvoering is gestart in juli 2018 en de oplevering is gepland voor begin 2019. Voor de tijdelijke huisvesting van de raadsorganen is de definitieve locatie op Rijnsweerd vastgesteld. De medewerkers van de raadsorganen en de andere gebruikers van het stadhuis worden begin 2019 weer terug verhuisd naar het gerenoveerde stadhuis.

Restauratie Domtoren

De voorbereidingen voor de restauratie van de Domtoren zijn in volle gang. Het raadsvoorstel Kredietverstrekking Restauratie Domtoren zal in het najaar 2018 worden behandeld in de Raad. Het Rijk en de Provincie Utrecht hebben subsidie toegezegd voor in totaal 8 miljoen euro. Naar verwachting wordt de aanbestedingsprocedure voor een aannemer/bouwteampartner die de restauratie uit gaat voeren in het najaar van 2018 afgerond. Deze aannemer/bouwpartner zal een steiger rondom de Domtoren gaan bouwen, in bouwteamverband met de architect het bestek voor de restauratie op gaan stellen en vervolgens de restauratie uitvoeren. De verwachting is dat bij het positief afsluiten van de aanbesteding en gunnen van de opdracht de steiger in het najaar van 2018 gebouwd gaat worden en de restauratie medio 2019 kan starten. De benodigde restauratietijd wordt geschat op 5 jaar, wat wil zeggen dat de afronding van de restauratie wordt verwacht in het jaar 2024.

Peilstok grondexploitaties

Totaalbeeld grondexploitaties

In de Peilstok 2018 worden actuele ontwikkelingen per medio 2018 geschetst ten opzichte van het Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling (MPSO) 2018. Het MPSO geeft jaarlijks een uitgebreid overzicht van de stand van de stedelijke ontwikkelingsprojecten. Het doel van de peilstok is om halverwege het jaar te rapporteren over de voortgang van de grondexploitatieprojecten en de stand van zaken ten aanzien van de investeringsimpuls RSU, voor zover dat afwijkt van het MPSO 2018. Ook wordt een actueel beeld gegeven van de Utrechtse woningmarkt en de stedelijke prognose woningbouw.

De druk op de woningmarkt in Utrecht blijft ook in de eerste helft van 2018 onverminderd hoog. In alle segmenten is de vraag naar woningen nog steeds hoger dan het aanbod. Het college zet zich met het onlangs gepresenteerde coalitieakkoord 'Utrecht 2018-2022: ruimte voor iedereen' in om het woningaanbod in alle segmenten zo snel mogelijk te vergroten en daarmee de betaalbaarheid en beschikbaarheid te verbeteren. De stedelijke prognose voor de periode 2018 t/m 2020 is ten opzichte van het MPSO 2018 met bijna 500 woningen toegenomen tot ongeveer 14.000 woningen. Voor 2018 blijft de prognose met ongeveer 3.700 woningen gelijk aan het MPSO 2018 waarvan het grootste deel in het sociale- en middenhuursegment. Het aandeel woningen in het middenhuursegment dat dit jaar in aanbouw wordt genomen neemt wel af ten opzichte van de prognose uit het MPSO 2018. Echter, in de jaren 2019 en 2020 stijgt de productie in dit segment weer ten opzichte van het MPSO 2018.

Grondexploitatie Leidsche Rijn

Op 16 mei is Leidsche Rijn Centrum feestelijk geopend. Gesprekken over de ontwikkeling van de resterende opgave van A.S.R./Vesteda zijn gestart. Voor de hoogbouwkavel is een tender uitgeschreven. In Het Zand, Hoge Weide, Terwijde, Leidsche Rijn Centrum, Leeuwesteyn en het Máximapark wordt volop gebouwd en bouwrijp gemaakt. Naar huidig inzicht zal vrijwel de gehele planvoorraad woningbouw van 2018 gerealiseerd worden. Er wordt 1,5 hectare bedrijventerrein uitgegeven en de interesse voor de realisatie van kantoren trekt aan. Bouwrijp maken in Haarzicht is gestart, evenals de bouw van woningen in Rijnvliet. Voor Groenewoud wordt door de ontwikkelaar een stedenbouwkundig plan voorbereid. Voor De Taats Noord wordt gewerkt aan een gemengd programma (kantoren, wonen en een mobiliteitshub). Door het realiseren van uitgifte van woningbouwkavels tegen hogere grondprijzen dan voorzien in de grondexploitatie, zoals gepresenteerd in het MPSO 2018, kan het geprognosticeerde eindsaldo Leidsche Rijn in potentie fors verbeteren.

De uitgifte van metrage kantoren is het financieel grootste risico binnen de bouwopgave Leidsche Rijn. De komende acht jaar staat er financieel nog 95.000 m² geprogrammeerd. Momenteel lopen er gesprekken met geïnteresseerde partijen. Richting eind 2018 zal er meer duidelijkheid ontstaan over de potentie van deze gesprekken.

Grondexploitatie Stationsgebied

Het Stationsgebied ontwikkelt zich steeds verder tot een modern centrumgebied. Hoewel de historische binnenstad en het Stationsgebied aanvankelijk twee aparte delen van het centrum leken, worden deze delen zichtbaar meer met elkaar verbonden tot één samenhangend geheel.

Sinds februari is het mogelijk vanaf het Centraal Station over het nieuwe Stationsplein, en onder het iconische Bollendak, via het Entreegebouw naar het vernieuwde Hoog Catharijne of het Smakkelaarsveld te lopen. Ondertussen wordt het laatste deel van het plein en de grootste fietsenstalling van de wereld afgebouwd. De afgelopen periode is een aantal kritische mijlpalen voor het inpassen van de Uithoflijn in het Stationsgebied gehaald. In juni heeft Lingotto de bijzondere tender voor het Smakkelaarsveld

gewonnen, waardoor gestart kan worden met het ontwikkelen van het Smakkelaarsveld als nieuwe woon- en ontmoetingsplek in de stad. Verder gaan de ontwikkelingen aan de infrastructuur, openbare ruimte en het vastgoed van het Stationsgebied intensief door. De actuele ontwikkelingen geven geen aanleiding de grondexploitatie en het risicoprofiel bij te stellen ten opzichte van de gemelde stand in het MPSO.

De planningen van de overige projecten met een binnenstedelijke grondexploitatie lopen over het algemeen op schema. Door actuele ontwikkelingen verwachten we een verslechtering van het geprognoseerde eindresultaat. Dit wordt met name veroorzaakt door tegenvallers in de projecten Gerrit Rietveld College en Veemarkt. Voor beide projecten geldt echter dat het eindresultaat positief blijft.

Grondexploitatieprojecten Bestaande Stad

De planningen van de overige projecten met een binnenstedelijke grondexploitatie lopen over het algemeen op schema. Door actuele ontwikkelingen verwachten we een verslechtering van het geprognoseerde eindresultaat. Dit wordt met name veroorzaakt door tegenvallers in de projecten Gerrit Rietveld College en Veemarkt.

Ten aanzien van de Investeringsimpuls RSU wijken de begrote uitgaven Investeringsimpuls RSU over de jaarschijf 2018 ongeveer anderhalf miljoen euro af. Het gaat hierbij grotendeels om uitgaven die eerder plaatsvinden dan oorspronkelijk geraamd. Meerjarig is deze verschuiving budgettair neutraal. Daarnaast wordt het voorstel voor de besteding van de meerwaardeafdrachten van woningcorporaties uit 2017 kort toegelicht.

Stand van zaken wijkactieprogramma's 2018

Om ervaring op te doen hoe we nog beter kunnen aansluiten bij de vragen van de buurten en de wijken en op het bereiken van een gemêleerde groep bewoners, zijn we in 2017 gestart met het maken van de wijkopgaven. We zijn begonnen in de wijken Leidsche Rijn, Noordwest, Oost en Zuidwest om al doende te ontdekken wat werkt. Overvecht en Vleuten-De Meern sloten aan. In Overvecht liep al de Versnelling en in Vleuten-De Meern was in 2017 een omgevingsvisie gemaakt, die we als basis hebben gebruikt voor het maken van de wijkopgaven. Met alles wat we geleerd hebben, zijn Binnenstad, Noordoost, West en Zuid in 2018 gestart met het maken van de wijkopgaven. Een proces dat eind 2018 is afgerond. Vanaf 2019 werken we in alle wijken met wijkopgaven als opvolger van de wijkactieprogramma's 2018. De wijkactieprogramma's 2018 zijn daarmee de laatsten die in die vorm zijn gemaakt.

In deze tweede Bestuursrapportage 2018 informeren wij u over de verwachte afwijkingen in de uitvoering van de wijkactieprogramma's 2018.

Binnenstad

Over de voortgang van het project "herstel wal- en kluisuren" rapporteren wij in het hoofdstuk investeringen.

Noordoost

Er zijn weinig veranderingen sinds de eerste Bestuursrapportage van dit jaar. Het onderzoek naar haalbaarheid van de fietsroute Talmalaan zal vertragen. Vanuit de wijk is er behoefte aan duidelijkheid met betrekking tot de fietsroute. Tot op heden zijn er geen middelen om dit te onderzoeken of varianten uit te werken.

Oost

Er zijn weinig veranderingen sinds de eerste Bestuursrapportage van dit jaar. Het betreft aanpassingen in de planning van projecten. Op het voormalig KPN terrein aan de Burgemeester Fockema Andreaelaan ontwikkelen Stichting Studentenhuisvesting (SSH) en Jebber circa 750 woningen voor studenten en starters. De aanleg van dit nieuwbouwplan, genaamd De Kwekerij, is vertraagd.

Aangepaste planningen

- De planning voor nieuwbouwplan De Kwekerij (terrein KPN Campus) is aangepast; verwachte oplevering van de eerste woningen is nu 2020 in plaats van medio 2019.
- Uitvoering herinrichting Burgemeester Reigerstraat en Nachtegaalstraat is gepland voor eind 2019/begin 2020 (vermeld in eerste Bestuursrapportage).
- Bestuurlijk besluit over herinrichting Maliebaan is gepland voor eind 2018 (vermeld in eerste Bestuursrapportage).
- Het ondergronds afval inzamelen is uitgesteld tot 2020 (vermeld in eerste Bestuursrapportage).

Vleuten-De Meern

Investeren in voldoende voorzieningen voor alle bewoners:

Achter het Wijkservicecentrum worden woningen en een gezondheidscentrum ontwikkeld. Ook wordt het Dorpsplein heringericht. De planning loopt enige vertraging op. In de eerste helft van 2018 is nog gewerkt aan het inrichtingsplan voor de openbare ruimte en het bestemmingsplan. De benodigde onderzoeken hiervoor hebben meer tijd in beslag genomen.

Zuidwest

Woonomgevingsverbetering Alexander de Grotelaan – Kanaleneiland-Zuid.

Het Krachtwijkenbudget voor dit project bedraagt 848.746 euro. Volledige besteding van dit budget nog dit jaar kent een risico – de planning loopt uit.

Het project is aanbesteed, volledig verplicht en de aannemer zou in maart starten. Toen bleek dat Stedin eerst werkzaamheden aan de gas- en elektraleidingen moest doen, terwijl in de voorbereiding (ten

onrechte) was geconcludeerd dat dit niet nodig was. Stedin spant zich in om de werkzaamheden zo vroeg mogelijk uit te voeren. De verwachting is dan ook nog steeds dat we vlak voor of vlak na 1 januari de herinrichting kunnen afronden. Oplevering zal in ieder geval in het eerste kwartaal van 2019 plaatsvinden met een feestelijke opening met de bewoners.

Bedrijfsvoeringsinformatie

Inkoop

Zowel in 2016 als in 2017 heeft zowel de Gemeente Utrecht als de accountant geconstateerd dat in een aantal gevallen de Europese aanbestedingsregels onvoldoende zijn nageleefd. In 2016 betrof zich dat tot inhuur van medewerkers, in 2017 ging het om verlenging van inkoopcontracten buiten de aanbestede termijnen. In maart 2018 hebben we een transitieplan inkoop opgesteld waarin verbetervoorstellen zijn uitgewerkt om herhaling te voorkomen. Deze voorstellen leiden tot een uitbreiding van de inkooporganisatie, met name in de functie van decentraal inkoper. Het budget voor deze uitbreiding is deels verwerkt in de voorjaarsnota en voor een aanvullend deel in het coalitieakkoord, in combinatie met de ambities op circulair inkopen.

Voortgang realisatie doelstellingen digitaal en zaakgericht werken

De invoering van het Zaakgericht werken loopt achter op planning en de oorspronkelijke doelstellingen rondom digitaal en zaakgericht werken zijn nog niet behaald. Recent is er daarom zowel intern als extern onderzoek uitgevoerd, waaruit blijkt dat het invoeren van zaakgericht werken en (digitaal) informatiebeheer ondersteunend kan zijn aan de gestelde doelstellingen. Maar ook dat de huidige manier van samenwerken en de inrichting van technische voorzieningen, de realisatie van deze doelstellingen momenteel verhinderen. Belangrijk risico is daarnaast dat- zonder aanvullende maatregelen- de archivering en terugvindbaarheid van digitale informatie op termijn onvoldoende te garanderen is. In dat licht vind er momenteel een strategische herijking van aanpak en inrichtingskeuzes plaats. De financiële impact van het herziene plan van aanpak kan op dit moment nog niet bepaald worden. Mogelijk kunnen acties vervallen, anderzijds zijn extra inspanningen te verwachten. Uit het plan van aanpak dat in het najaar verwacht wordt zal blijken of en welke mate er in de toekomst wel budgettaire ruimte vrijgemaakt moet worden.

Bijsturingsvoorstellen

In deze paragraaf leggen wij onze bijsturingsvoorstellen aan de gemeenteraad voor. Het kan hier gaan om financiële bijsturingsvoorstellen bij de programma's in 2018, bijsturingsvoorstellen van de programmastructuur, mutaties van of in een reserve of om wijzigingen waarvoor wij binnen het betreffende programma een voorstel voor dekking of bestemming doen. Uitgangspunt van de financiële voorstellen is dat ze geen effect hebben op de financiële ruimte.

Stedelijke Ontwikkeling

Onttrekking reserve Woonfonds

De reserve woonfonds wordt ingezet voor bijzondere doelgroepen en initiatieven die extra woonvoorzieningen vragen en niet in het reguliere pakket zijn opgenomen. Wij stellen voor 0,150 miljoen euro aan deze reserve te onttrekken voor de volgende activiteiten in 2018:

- Het actualiseren van de huidige woonvisie naar een Woonvisie 3.0, als onderdeel van de Omgevingsvisie Utrecht. Daarin werken wij de koers van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) nader uit, bieden wij zowel kwalitatief en kwantitatief inzicht in vraag en aanbod op de woningmarkt en formuleren wij uitgangspunten voor maatwerk en voor prioritering. De woonvisie is één van de pijlers van het Stadsakkoord.
- Het ontwikkelen van een Woonbalans, dit is een dashboard dat 'realtime' en bij voortduring inzicht geeft in de woningvoorraad aan de ene kant en de pluriformiteit van leefstijlen en woonwensen aan de andere kant. Deze stelt ons in staat om proactief mee te werken aan de ontwikkelingen in de stad.

Onttrekking Reserve Omgevingsvergunningen

De opbrengsten voor de omgevingsvergunningen blijven achter bij de prognose. Er wordt op basis van de verleende, in behandeling zijnde en verwachte vergunningaanvragen (stand per augustus) een tekort verwacht op de bouwleges. In de laatste maanden van 2018 zal duidelijk worden hoeveel het daadwerkelijk tekort wordt. Vooralsnog wordt een bandbreedte aangehouden van 0,250 tot 0,750 miljoen euro. De omvang is onder andere afhankelijk van het aantal bouwplannen wat nog zal binnenkomen, de bouwkosten van deze plannen, de omvang van de legeskorting voor duurzame projecten, het tijdstip van indiening en de complexiteit van de aanvragen (in verband met doorlooptijd). Het achterblijven van de vergunningaanvragen lijkt o.a. te worden veroorzaakt door krapte van arbeidskrachten en materiaal in de bouwsector, bouwprojecten komen daardoor minder snel van de grond.

Wij stellen voor om een bedrag van 0,5 miljoen euro te onttrekken uit de egaliseringsreserve bouwleges om dit tekort te dekken.

Duurzaamheid

Onttrekking reserve Stichting Heerlijk Wonen

Naar aanleiding van tegenvallende resultaten is de Stichting Heerlijk Wonen opgeheven. Omdat er geen opbrengsten uit de stichting zijn voortgekomen is een tekort ontstaan, dat wordt afgedekt door de ingestelde reserve volledig in te zetten. Wij stellen daarom voor 0,080 miljoen euro te onttrekken aan de reserve Stichting Heerlijk Wonen.

Openbare Ruimte en Groen

Onttrekking reserve Essentaksterfte

Bij brieven van 26 september 2016 en 9 februari 2017 hebben wij u geïnformeerd over de ernst en omvang van de gevolgen van de essentaksterfte. Bij de Voorjaarsnota 2017 is 5 miljoen euro beschikbaar gesteld om de komende jaren de noodzakelijke maatregelen uit te voeren en de gevolgen

van het daadwerkelijke verloop van de ziekte in de praktijk te monitoren. Eind oktober 2017 is het plan van aanpak essentaksterfte in Utrecht aan de raad verzonden. Volgens dit plan zijn en worden er in 2018 bomen gesnoeid en geroid. Tevens wordt er gestart met de herplant van bomen, volgens de Leidraad herplant essentaksterfte. De inschatting is dat er dit jaar 1,3 miljoen euro moet worden onttrokken uit de reserve om deze werkzaamheden te kunnen bekostigen.

Economie

Evenementenfonds

Wij stellen voor 0,100 miljoen euro uit het evenementenfonds beschikbaar te stellen voor toeristische activiteiten, zoals activiteiten om het toeristisch potentieel van de restauratie van de domtoren te verzilveren en de ontwikkeling van cityhosts.

De oorspronkelijke dekking van deze activiteiten kwam uit de meeropbrengst van de toeristenbelasting. In het coalitieakkoord is deze meeropbrengst in 2018 tot en met 2020 gereserveerd voor andere doelen. De dekking van 0,100 miljoen euro uit het evenementenfonds is mogelijk door het volgende: Vanaf dit jaar worden de subsidies voor evenementen niet ten laste gebracht van het jaar waarin de subsidie is aangevraagd (t), maar ten laste van het jaar waarin het evenement plaatsvindt (t+1). Dit levert incidenteel vrije ruimte op in 2018.

Onttrekking reserve cofinanciering Pieken in de delta

De reserve wordt vanaf 2015 aangewend voor de uitvoering van de Economische Agenda Utrecht, die in 2018 afloopt. We stellen een onttrekking van 0,258 miljoen euro voor. Deze middelen zetten we in voor activiteiten voor de uitvoering van de economische agenda, waaronder het accountmanagement. Na deze begrote onttrekking is het saldo van de reserve nul. Bij de jaarrekening zal een voorstel voor het beëindigen van deze reserve worden gedaan.

Onttrekking reserve Project Wijk in bedrijf Utrecht

Wij stellen voor om een onttrekking van 0,105 miljoen te begroten uit de reserve Project Wijk in bedrijf Utrecht. In 2018 voeren wij activiteiten uit langs de pijlers vakmanschap en vestigingsklimaat waarmee we de wijk economie en het kleinschalig ondernemerschap bevorderen. Het doel van deze activiteiten is het stimuleren van start-ups en het efficiënt inzetten van het ondernemersfonds voor het vestigingsklimaat. Na deze begrote onttrekking is het saldo van de reserve nul. Bij de jaarrekening zal een voorstel voor het beëindigen van deze reserve worden gedaan.

Werk en Inkomen

Aanpassingen van de indicatoren:

(Sub)doelstelling:	
Was	Wordt
Bijstandsvolume als percentage van de huishoudens in Utrecht t.o.v. de G4- Gemeenten	Bijstandsvolume als percentage van de huishoudens in Utrecht t.o.v. het landelijke percentage (Bron CBS)
Toelichting: Om realistische streefwaardes te kunnen opnemen is het nodig om goede prognoses van de G4 gemeenten te krijgen. Gebleken is dat de prognoses bij de andere organisaties op verschillende manieren worden gemaakt (bijvoorbeeld niet alleen bijstand), waardoor e.a. niet vergelijkbaar is. Daarnaast zijn de prognoses van de andere G4 gemeenten te laat beschikbaar om mee te nemen in de programmabegroting. Daarom wordt voorgesteld een andere bron te hanteren.	

Maatschappelijke Ondersteuning

Verhogen baten en lasten Centrumgemeentetaak beschermd wonen

X € 1.000

Onderwerp	2018	2019	2020	2021	2021
Verhogen baten en lasten prestatiedoelstelling					
1.1.4, centrum gemeentetaken, beschermd wonen	0	600	600	600	600

In vervolg op de incidentele bijstelling bij de eerste bestuursrapportage, stellen wij voor om de baten en lasten structureel met 0.6 miljoen euro te verhogen in verband met de hogere eigen bijdragen voor het beschermd wonen die wij in de voorgaande jaren hebben ontvangen in samenhang met de stijgende uitvoeringskosten. Hiermee is de begroting in lijn met de werkelijkheid.

De ontvangen eigen bijdrage is een bijdrage van bewoners die verblijven in beschermd wonen voorziening. Deze eigen bijdrage wordt opgelegd en geïnd door het CAK conform landelijke regels, conform de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Deze opbrengst dekt de zorgkosten beschermd wonen.